

H E N R I E T T E S A S S I A N (24. aug. 1990. a.)

Olen sündinud 1909. a. 24 okt., veel mõisade ajal. Pere oli väga suur, 10 last. Kaks neist suri väikesest peast, teised kasvasid kõik suureks. Sunnikoduks oli Kurista- augu talu. Pere rändas palju. Peagi kolisime Lellaperre Miku tallu. Sinna ehitas isa maja. Lapsepõlve mängumaa oligi Miku talu maa- del. Üks lehm aitas meid toita.

Kümneaastaselt võttis mind isa vend enda juurde Soonele. Seal algas ka minu koolitee. Sain ühe aasta käia, siis viis proua Verro (vallasekretäri abikaasa) mind vellemajja enda poole, oli hea lähedal koolis käia.

Juba 15- aastaselt algas taluteenija elu. Settusin Hie- nu rme külla Alta tallu. Seal käisin ka leeris ja abiellusin Elasime Raikkülas Junkrul, kus sündis meil ka esimene poeg Olev. Otsustasime hakata rentnikeks, kolisime Vähekõnnu külla Mõldri tallu. Sealne maa oli väga vesine ja meist said taes kurrastele. Maa oli seal 36ha. Muretsesime lehmad hobused.

Algas sõda, mees läks sõtta, jättes mind lastega üksi. Kalev oli siis alles 8-kuune. Raske oli. Olin ka uusmaasaja. Uutmaad anti Riia ja Võro talu küljest. Mees oli ära, mater- jal maja tarvis seisis Alta talu põllul, osa oli juba sseveskist laisli kantud. Elasin perega v Veinberg, Helve juures, hiljem Rajal. Mehe surmateste sain 1943. a. Ta langes Velikie Luki all.

Põlmas lasti sõja ajal üks noor mees maha. Omakaitse mehed süüdistasid mind selle mehe äraandmises. Viidi mind isegi Tallinna, kuid pääsesin õnneks tulema. Pommide eest olime keldris varjul. Kaitseks ladusime liivakotte ette.

Tuli kolhoosiga. Mitte kuidagi ei tahtnud minna. Suu- reks organiseerijaks ja pealesajjaks oli Kaarel Eelmaa. Lõ- puks tuli ikkagi kolhoosi hakata. Muretsesin väga laste pärast 5 suud tahtis süüa. Kuidagi me toime tulime. Viinil olin paar aastat kanafarmis, hiljem pidevalt põllutöölaine. Päevatasu 53k op. Tööd oli väga palju ja see oli raske. Mõisa juures keldrites käisime kartuleid sorteerimas, väetist külvasime käsitsi jne.